

ZOMER LEZEN

JAARGANG 31 - NUMMER 2 - ZOMER 2026

De zomer is het moment om even los te komen van de waan van de dag, de drukte op het werk en het vaste stramien. Hoe ontspan je en waarvan laad je op? De redactie van MemoRad onthult wat er dit jaar meegaat in de koffer: van boeken en podcasts tot spelletjes en snorkelsets.

Moordzaken

Deze zomer gaan we weer eens met de auto op pad, lekker richting Zuid-Europa om daar uiteraard te gaan zeilen. Voor mij begint de vakantie al zodra we de A2 oprijden. Of vooruit, zodra we het Amsterdam UMC, lo-

catie AMC gepasseerd zijn. Niets gezelliger dan in de auto gezamenlijk naar een podcast te luisteren. En *Moordzaken* is dan favoriet.

Carrie (toevallig een vriendin uit mijn studententijd)

en Eddie bespreken hierin een al dan niet opgeloste moordzaak. Om de setting goed te begrijpen, vertellen ze bijzondere feiten over uit de tijd waarin of de plaats waar de moord zich afspeelde. Voor mij vaak een *trip down to memory lane*, mijn zoon spoelt dit stuk echter liever door. Verderop in het verhaal wordt de podcast ook nog weleens stilgezet om te bediscussiëren over

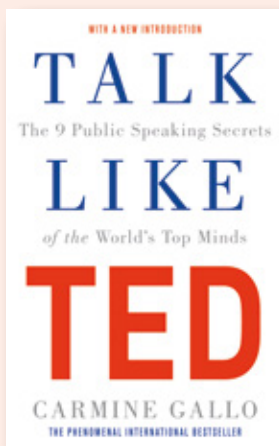
wie we denken dat het gedaan heeft. En als we dan een moordzaak hebben opgelost, zijn we zomaar weer een stukje dichterbij onze bestemming van die dag!

In de koffer van
Adrienne van Randen
redactielid namens
het NVvR-bestuur

Makers: Carine Voshaar en Edward van der Marel
Duur: gemiddeld 60 minuten
Uitgeverij: Ambo|Anthos uitgevers
Te beluisteren op: alle podcastplatforms
Prijs: gratis/binnen abonnement

Talk like TED

Ik ben te ongeduldig voor een podcast. Als ik zie dat zo'n opname langer dan een halfuur duurt terwijl het te leveren punt in drie zinnen had gekund, haak ik al af. Ik heb *De Jongen Zonder Gisteren* geprobeerd, over een jonge twintiger die na een infectie zijn gehele geheugen verloor. Deze podcast bestaat uit vijf afleveringen, maar de derde heb ik niet gehaald. Bij *Onaantastbaar*,

over grensoverschrijdend gedrag, ben ik gesneuveld bij de tweede.

Het begint al bij zo'n intro-muziekje en bijpassende instroostem. De ontwikkeling van het plot wordt uitgesponnen met vertelstemmen van zogenaamde betrokkenen. Of door twee mensen die voor mij wat té langdurig van gedachten wisselen.

Het feit dat de podcast, een samentrekking van *broadcast* en *Ipod*, op eigen indicatief en gekozen tijdstip te beluisteren is, in tegenstelling tot de oude radio-uitzending, die eenmalig was, draagt bij aan mijn ontrouw. Dit heb ik ook met een digitale cursus die je terug kunt kijken.

Daarom is mijn tip het boek *Talk Like TED* van Carmine Gallo. Voor degene die niet bekend is met het principe

van de *TEDTalks*: een TED-Talk is een korte, indrukwekkende presentatie (meestal van maximaal 18 minuten) door experts en vernieuwers uit diverse vakgebieden over onderwerpen variërend van wetenschap en technologie tot het bedrijfsleven en mondiale vraagstukken.

Ik heb het boek gelezen naast een zwembad op het prachtige tropische eiland Langkawi in Maleisië. Het boek bespreekt de principes van een TEDTalk en hoe je daar goed in kunt worden, met tips als *teach something new*, *deliver jaw-dropping moments*, *lighten up (humor)* en *stick to the 18-minute rule*. Ook staan er voorbeelden

in die je via YouTube kunt bekijken en beluisteren (zie [ted.com/playlists/171/the_most_popular_ted_talks_of_all_time](https://www.ted.com/playlists/171/the_most_popular_ted_talks_of_all_time)). Zo zijn er iconische TEDTalks te bekijken van Simon Sinek over leiderschap en Kelly McGonigal over juiste stress. De talk van Bill Gates met zijn malaria-mug heeft diepe indruk op mij gemaakt. Bekijk met het *oldskool* boek heerlijk deze video's en combineer ontspanning met ontwikkeling.

In de koffer van
Winnifred van Lankeren
redactielid

Auteur: Carmine Gallo
Omvang: 308 pagina's
Uitgeverij: Van Ditmar Boeken
ISBN 978 15 29068 658
Prijs: € 8,99

Alle geschiedenis ooit

Alle geschiedenis ooit – grote namen is een gratis te beluisteren podcast waarin drie makers per aflevering een historisch figuur bespreken en bediscussiëren: verdient deze persoon zijn of haar 'grote naam'? Voorbeelden zijn Jeanne d'Arc, George Michael, Roald Dahl, Johan Rudolph Thorbecke, Henry Kissinger en Adolf Eichmann. De podcast combineert tem-

po, humor en inhoudelijke context, waardoor zelfs complexe levensverhalen helder blijven. De toon is luchtig, maar de research voelt degelijk: geen droge les jaartallen, maar een verhaal dat blijft hangen.

De aflevering over Marie Curie is voor radiologen een speciale aanrader. Haar werk en haar verhaal vol doorzettingsver-

mogen, weerstand en de prijs van innovatie worden besproken. De podcast laat goed zien hoe uitzonderlijk het was dat Curie als vrouw in die tijd serieus werd genomen (en soms niet), en hoe ze ondanks samenwerking indrukwekkende prestaties leverde.

Bijzonder is ook hoe de fundamente van ons vakgebied ontstonden uit experimenten zonder duidelijke veiligheidskaders. Technische verdieping ontbreekt, maar de aflevering maakt helder hoe de ontdekkingen van Curie de weg hebben vrijgemaakt voor diagnostiek en therapie

met ioniserende straling. Een sterk onderdeel is haar inzet tijdens de Eerste Wereldoorlog. Samen met het Rode Kruis ontwikkelde ze mobiele röntgenwagens, de *Petites Curies*, waarmee ze zelf naar het front trok. Een terechte grote naam.

In de koffer van
Miriam van Heeswijk
redacteur

Makers: Nynke de Jong, Arco Gnocchi en Thom Aalmo
Duur: 30 tot 60 minuten
Uitgeverij: Dag en Nacht Media en Podimo
Te beluisteren op: alle podcastplatforms
Prijs: gratis/binnen abonnement

Europa draait door

Een podcast die ik iedere week probeer te luisteren, is Europa draait door. Tim de Wit en Arend Jan Boekestijn bespreken iedere week de actualiteit op het gebied van Europa.

Met name de pessimistische en sceptische blik van historicus en oud-VVD-coryfee Boekestijn kan ik zeer waarderen. Hoewel de podcast over het algemeen een aanrader is, weet ik niet of je dit in de vakantie zou moeten luisteren. Ik word na iedere aflevering namelijk steeds somberder over de toekomst van Europa.

In de koffer van
Wulphert Venderink
redactielid

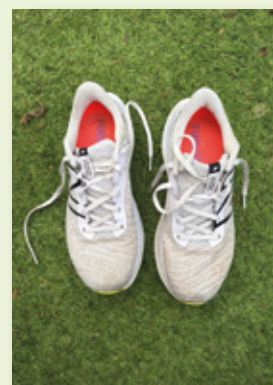

Makers: Tim de Wit en Arend Jan Boekestijn
Duur: gemiddeld 50 minuten
Uitgeverij: NPO Luister/VPRO
Te beluisteren op: alle podcastplatforms
Prijs: gratis

Hardloopschoenen

Of ik nu op citytrip ga of een langere vakantie naar de zon in het vooruitzicht heb: de hardloopschoenen gaan altijd wel mee. Het trainingsschema laat ik thuis, het blijft tenslotte vakantie.

Het hoeft niet ver, het hoeft niet snel. Ik vind het heerlijk om 's ochtends alvast onze bestemming een beetje te verkennen. Vaak kom ik al rennend, en soms een beetje verdwalend, op plekken waar ik anders nooit gekomen was. Details vallen beter op. Bovendien laat een rondje hardlopen zich ook goed combineren met een bezoekje langs de bakker voor een vers ontbijtje.

Mijn vakantierondjes zijn korter dan thuis – met een beetje mazzel gaat mijn vriend dan ook af en toe eens mee!

In de koffer van
Jade Baars
redactielid namens de Juniorsectie

Hier hing een schilderij

I love summer! Hoewel... Ik houd eigenlijk niet van de verzengende hitte en moet bekennen dat ik soms stiekem de verkoeling zoek in een museum. Heerlijk rustig, mooie kunst bekijken en genieten van de verhalen die kunst nog meer diepte geven. Maar dan loop je toch al gauw tussen de grijze bolletjes die het Nationaal Hitteplan lijken uit te zitten in het Rijks of het Kröller-Müller. Lijkt me ook lekker om nu met een goede podcast aan het strand liggen, hoor ik mezelf dan denken. Deze zomer ga ik die beide droombeelden maar eens met elkaar verbinden door (opnieuw) te luisteren naar de podcast *Hier hing een schilderij*.

Emmie Kollau en Pieter van Os duiken in deze acht-delige podcast in het verhaal achter het schilderij *Bild mit Häusern* van Wassily Kandinsky (1909). In 2022 is dit schilderij, een topstuk uit het Stedelijk Museum, door de gemeente Amsterdam overhandigd

aan de erfgenamen van de laatste Joodse bezitter.

Nobel, maar is het ook het juiste besluit geweest? De podcastmakers spinnen een geraffineerd web waarin claimanten, historici en overheidspersoneel elk een rol spelen. Daarnaast belichten ze de rol van de tijdsgeschiedenis van toen en nu, met inbegrip van de ontwikkeling van kunstprijzen over de jaren heen na de Tweede Wereldoorlog. Mogen miljoenen aan kunstwaarde dienen als smeermiddel voor een besmet verleden? En hoe bezie je het hele verhaal als je erachter komt dat de claimanten geen erfgenamen zijn van de laatste Joodse eigenaresse?

In de koffer van
Dylan Henssen
hoofdredacteur

Makers: Emmie Kollau en Pieter van Os
Duur: circa 40 minuten
Uitgeverij: NRC
Te beluisteren op: alle podcastplatforms
Prijs: gratis/binnen abonnement

Ill-advised by Bill Nighy

In deze podcast vragen luisteraars de Britse 76-jarige acteur Bill Nighy (bekend van *Love Actually*, *Pirates of the Caribbean* en *Living*) 'advies' voor willekeurige alledaagse problemen. Denk aan sociale situaties waar men zich geen raad mee weet, kledingkeuzes, of 'mijn paard negeert me en ik weet niet waarom'.

In tegenstelling tot wat je misschien verwacht van een adviespodcast, waarschuwt Bill dat hij zoveel verkeerde levenskeuzes heeft gemaakt dat hij met name als voorbeeld dient van hoe het niét moet, waarschijnlijk geen antwoord heeft op de vraag, en er maar op hoopt dat hij de dingen niet erger maakt.

Bill nodigt luisteraars uit om tijd te verspillen met deze podcast – *squandering*, zoals hij het noemt. Zijn grappige anekdotes,

licht-absurdistische meningen en lome manier van spreken nemen je inderdaad moeiteloos een halfuur mee. Een vermakelijke manier om de tijd te laten passeren in de auto op weg naar vakantie en een zeldzaam moment van vertraging in een wereld waarin alles efficiënt en doelgericht moet zijn. Als bonus geeft Nighy boeken- en playlisttips aan het eind van elke aflevering.

In de koffer van
Simone Uniken Venema
redactielid

Makers: Bill Nighy
Duur: gemiddeld 25 minuten
Uitgeverij: EYEPOD studios
Te beluisteren op: alle podcastplatforms
Prijs: gratis/binnen abonnement

Loop niet in de val van de chatbot

Hoe digitale vrienden levensgevaarlijk kunnen worden

Ingenieur De Ketelaere publiceert veel over AI, in het bijzonder waar het kan helpen bij medische beslissingen. Daarover geeft ze meteen een aardige anekdote: toen bleek dat AI rekening hield met de vrije tijd van de medisch specialist in het plannen van geboorteleidingen, koos ze voor de ethiek van AI.

Deze anekdote zet de toon van het boek; enerzijds de bewondering voor de techniek, maar ook aandacht voor de gevaren ervan. Dat doet De Ketelaere aan de hand van een drietal waar-

gebeurde casus waarbij de gebruiker door misleiding het leven laat.

Sinds de introductie van de eerste bot ELIZA in 1966, is het antropomorfiseren verder ontwikkeld. Daarmee zijn de grenzen tussen echt en fantasie verdwenen. De vertrouwensrelatie die de bot opbouwt, wordt al gauw een afhankelijkheidsrelatie. Het boek geeft een gedegen overzicht van de sluipende ontwikkeling van handige AI-assistenten naar *companion chatbots* die opdringerig meer en meer de wil opleggen aan de gebruiker.

Deze companion chatbots nemen je verraderlijk in vertrouwen. Ze maken gebruik van sycofantie of overdreven naar de mond praten, het bevestigen in eigen ideeën (confirmatie bias), psychologische manipulatie (*gaslighting*), invullen om gebrek aan kennis te maskeren (hallucinaties), valse beloften en misleiding tot zelfs verleiden tot zelfmoord en schrijven van een afscheidsbrief.

Wanhopige ouders dreigen hun kind soms te verliezen aan de AI-praatpapegaaien of *'stochastics on steroids'*, zoals LLM's ook wel bekendstaan. Maar niet alleen mentaal zwakke pubers vormen het slachtoffer, ook voorheen stabiele ouderen.

De gevolgde strategie van de botindustrie doet denken aan de methoden van tabaksfabrikanten om mensen aan nicotine/vapen verslaafd te houden. Een belangrijk deel van het boek behandelt dan ook het gebrek aan wet- en regelgeving om companion bot-gebruikers te beschermen.

Haast terloops vermeldt de auteur dat de teams met ethici van de grotere firma's alweer zijn opgeheven. AI kan gebruikers emotioneel afhankelijk maken, doet dat

en weet dat en er is niets wat dit verhindert.

Soepel geschreven boek dat leest als een *whodunnit* met waardevolle inzichten in hoe de grote hightechbedrijven (te) makkelijk omgaan met de ethische kant van AI. De Ketelaere neemt geen blad voor de mond en noemt de firma's bij naam en toenaam. Ze wijst erop dat elke bot zingt zoals hij gebekt (getraind) is. Van harte aanbevelen dus, hooguit is voor een volgende editie een verklarende woordenlijst wel handig.

In de koffer van
Paul Algra
redacteur

Auteur: Geertrui Mieke de Ketelaere
Omvang: 208 pagina's
Uitgeverij: Borgerhoff & Lamberigts
ISBN 978 94 93491 090
Prijs: € 24,99

Snorkelset

In mijn koffer gaat zo min mogelijk bagage. Maar als het even kan wel een snorkelset en een paar flippers.

Vanaf een boot, een steiger, in een klein baaitje: snel de flippers aan, snorkel op en zwemmen maar. Vissen kijken, zeeschildpadden, waterplanten en alles wat de onderwaterwereld biedt.

Pure ontspanning voor mij!

In de koffer van
Maartje Smid-Geirnaerd
redactielid

Omdat ik je zie

Op pad met een reiziger (mijn geliefde) ontmoette ik op Schiphol deze Rijziger.

De intrigerende flaptekst nodigde mij uit tot lezen.

Vlak na het overlijden van haar vader wordt Lou Rijziger ontslagen als columnist bij de krant – de krant waar haar vader politiek verslaggever was. De chef biedt haar een baantje aan als opschoner van het necrologieënarchief. Een ondankbare klus, denkt ze. Maar ze raakt gefascineerd door het genre van de postuums, en komt het laatste verhaal van haar vader op het spoor. Dat leidt naar Spanje. Met haar kat Broer, de zesjarige Emmy en een zakje as van haar vader begint Lou aan een reis naar het zuiden.

Dit is een prima boek om mee op vakantie te nemen. Het is moeilijk om te stoppen met lezen als je een-

maal begonnen bent. Ik had het zelfs binnen twee dagen uit.

Tot slot de naam van het boek. Pas na driekwart van het verhaal realiseerde ik me waarom het boek zo heette. Toch een toepasselijke titel.

In de koffer van
Nic. Ammerlaan
grafisch ontwerper

Auteur: Eva Posthuma de Boer
Omvang: 280 pagina's
Uitgeverij: Ambo|Anthos uitgeverij
ISBN 978 90 26365 935
Prijs: € 23,99

Peppa's verrassingsfeestje

Ik ga op vakantie en neem mee... een boek. En niet zo maar een boek, maar een Peppa-boek. Op vakantie heb ik eerlijk gezegd niet veel nodig. Voor mezelf bepaal ik vaak een dag van tevoren welk boek nog snel in mijn tas gaat. Ik heb een kast vol boeken. Voordeel van jarig zijn tijdens de Kinderboekenweek. Cadeau? Van jongs af aan altijd boeken, en dat is er veelal in gebleven. Het genre verschilt van fantasy tot non-fictie.

Maar wat ik echt nodig heb tijdens mijn vakantie is mijn gezin. En er zijn momenteel twee dingen waar mijn zontje enorm fan van is: Spiderman (mogelijk enige ouderlijke invloed, oeps) en Peppa. Oh en lezen natuurlijk, voorlezen door mama. Gelukkig heeft hij voor zijn verjaardag het ultieme ver-

jaardagscadeau gekregen: een Peppa-puzzelboek. Een boek waar puzzels in zitten en verhalen. De stukjes passen gelukkig precies in het boek, dus raken ze niet snel zoek, perfect voor op reis. En iedereen weet, een gelukkige peuter garandeert een leuke vakantie.

In de koffer van
Gwen Vuurberg
redactielid

Auteurs: Mark Baker, Neville Astley
Omvang: 10 pagina's
Uitgeverij: Big Balloon
ISBN 978 90 47887 066
Prijs: € 12,99

Haaknaalden

Als tekstredacteur/corrector lees ik veel. Medische artikelen, diverse vakbladen en boeken, héél veel boeken. Dus als ik vrij ben, heb ik niet altijd zin in nog meer letters, maar pak ik het liefst een handwerkje. Een haaknaald en garen gaan dus altijd mee in mijn koffer, ook dit voorjaar, als ik een weekje naar Griekenland ga. Ja, en toch ook een boek...

'Kruistocht in spijkerbroek' van Thea Beckman. Jeugd-sentiment. En makkelijk te lezen aan het zwembad.

In de koffer van
Janke Scharff
corrector

Tekenblok en stiften

Een tekenblokje en stiften of potloden gaan bij mij altijd mee op vakantie. Niet omdat ik dan ineens heel serieuze

kunst ga maken, maar gewoon omdat ik er plezier in heb. Ik vind het heerlijk om te tekenen en te kleuren. De

zinnen verzetten door zelf iets te maken.

Juist op vakantie is dat extra fijn. Je hoeft even niks en je hoofd mag ook een beetje uit. Als ik bezig ben met een tekeningetje denk ik meestal nergens anders aan. Het lukt steeds beter om schetsen te maken, maar het hoeft zeker niet ingewikkeld of perfect te zijn. En dat is misschien wel precies waarom ik het altijd in mijn tas stop.

Soms ontstaat er spontaan iets leuks, soms haal ik er soms inspiratie op. Allebei

prima. Het gaat vooral om het plezier van even lekker bezig zijn. Even testen of ik de afbeelding op papier net zo kleurrijk kan maken als de vakantiebestemming...

In de koffer van
Suzanne van der Pol
coördinator
communicatie NVvR

Kaartspel UNO

Voor mij is dit kaartspel jeugdsentiment in een doosje! Vele uren heb ik het als kind gespeeld en ook nu nog komt het spel geregeld uit de kast. Voor de kinderen, maar ook om te spelen met vrienden.

Kaartspel *UNO* lijkt op het kaartspel pesten. Het heeft cijferkaarten van 0 tot 9, maar ook actiekaarten, bijvoorbeeld neem-twee kaart, keer-om kaart, sla-beurt-over kaart en neem-vier kaart.

Om het extra uitdagend te maken zijn er aanpasbare keuzekaarten, waar je zelf regels voor mag verzinnen (tip: leg de regels vast vóór de start van het spel, scheelt gedoe). Elke beurt moet je een kaart op de aflegstapel leggen. Deze moet dezelfde kleur of hetzelfde getal of symbool hebben als de kaart eronder. De actiekaarten (of zijn het eigenlijk pestkaar-

ten?) mogen ook gespeeld en gestapeld worden, tot het moment dat iemand pech heeft en niet meer kan overtroeven. Je verlies kunnen nemen is bij dit spel wel een vereiste...

Maar, zoals wellicht invoelbaar, leidt dit bij mij in ieder geval tot een gezond fanatisme om het potje alsnog te winnen!

Het spel kent een aanzienlijke geluksfactor. Je bent afhankelijk van de kaarten die je krijgt. Wat je er zelf aan toe kunt voegen, is de juiste timing. Want is het tactisch om die actiekaart nu al te spelen of kun je 'm beter bewaren voor een volgende ronde? Als je te vroeg of te

laat speelt, heb je mogelijk alsnog pech. En zo mogelijk het belangrijkste: vergeet niet bij je laatste kaart *Uno* te roepen, anders mag je deze niet uitspelen en word je gestraft met het pakken van extra kaarten. Kortom, uren speelplezier voor alle leeftijden!

In de koffer van
Ruth Kaufmann
redactielid

Makers: Mattel

Duur: gemiddeld 30 minuten

Aantal spelers: 2-10

Te koop via: 7+ volgens de fabrikant (maar kan ook voor jongere kinderen)

Prijs: € 6,99

Regicide

Niet alleen op het werk re-
deneer ik graag een diag-
nose bij elkaar, maar ook in
mijn vrije tijd puzzel ik er
graag op los. Ik ga dan ook
altijd op reis met minstens
één handzaam spelletje.

Dit jaar was *Regicide* de
grote favoriet omdat het een
coöperatief spel is waarbij
je, door de juiste (combinatie
van) kaarten te spelen, pro-
beert een koningshuis om-

ver te werpen. Denk *Patien-
ce*, maar dan verhalender en
met 1-4 spelers te spelen in
ongeveer 20 minuten. Klein
genoeg voor je jaszak en het
tafeltje van de vliegtuig-
stoel voor je.

In de koffer van
Verena Festen-Schrier
secretaris

Makers: Paul Abrahams, Luke Badger, Andy Richdale
Duur: 10-30 minuten
Aantal spelers: 1-4
Te koop via: boardgamegeek.com/
Prijs: € 15,00

Post mortem

Dit boek gaat absoluut mee
in mijn koffer omdat ik
gek ben op boeken met de
zeldzame combinatie van
Nederlandse *true crime*, on-
waarschijnlijke verhalen en
opzienbarende ontdekkin-
gen. Van der Goot verhaalt
bovendien lekker plastisch
over de verschillende casu-
istiek. Dat gezegd hebbende:
de hoofdstukken over zijn
paranormale ervaringen zijn
niet aan te raden vlak voor
het slapengaan. Brr.

NB:
Voor liefhebbers van dit ge-
re: ook de Vlaamse forensisch
arts Philippe Boxho is goed
voor bestsellers. Zijn nieuwe
boek *In gesprek met een lijk*
(224 pagina's, € 19,95) zit dus
ook in mijn koffer, want ik
lees deze pageturners binnen
een dag uit.

Auteur: Frank van de Goot
Omvang: 288 pagina's
Uitgeverij: Luitingh Sijthoff
ISBN 978 90 21040 950
Prijs: € 24,99

Kan een meisje van acht jaar
zelfmoord plegen? Hoe weet
je of een bendelid met een
bebloed T-shirt een week
of een maand in een grep-
pel heeft gelegen? En kan
iemand echt per ongeluk de
trap afrennen en in een mes
lopen?

Forensisch patholoog Frank
van de Goot is een van de
vijf beroepsbeoefenaren in
Nederland en inmiddels een
ware *myth busting patholo-
gist*. In dit boek neemt hij
je mee in zijn fascinerende
denk- en werkwijze, waar-
bij hij aparte experimenten
in de tuin van zijn 90-jarige
moeder niet schuwt.

In de koffer van
Naomi van Esschoten
eindredacteur

Forensische pathologie in de praktijk

Het was altijd een feestje als Frank van de Goot de neuropathologiebespreking deed. De dia's van de preparaten hersentumoren afgewisseld met snoezige katten (Frank is een poezenliefhebber) maakten zijn presentaties tot een waar genoegen.

Helemaal mooi was het als hij een (deel van een) lijk (mens of dier; maakt niet uit) kwam brengen om de doodsoorzaak vast te stellen. We hadden daarvoor speciale laboranten (niet iedereen vindt het leuk na kantoor-tijd kadavers te scannen) en afspraken met de raad van bestuur.

Uit zijn casuïstiek heb ik geleerd dat voor nabestaanden de doodsoorzaak essentieel is voor de verwerking. Ik ben ervan overtuigd dat Franks' presentaties menig aios enthousiast heeft gemaakt voor de (forensische) pathologie.

Paul Algra